

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИКОНАННЯ НАЧЕРКІВ ТА ЗАРИСОВОК В ЗОБРАЖЕННІ АРХІТЕКТУРИ

МІХОВА Т.В., ПУГАЧОВА А.Е., ТАКУ А.І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

В навчальній практиці, виконання архітектурних зарисовок та начерків з натури є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх архітекторів, яка доповнює основні завдання з дисципліни «Рисунок», та займає провідну роль, незважаючи на те, що є самостійною роботою студентів та в якості домашніх завдань. Незаперечним є той факт, що робота з натури тренує руку й око, розвиває здібність швидко схоплювати пропорції, конструктивні особливості архітектурних форм, а систематичне виконання короточасних зарисовок розвиває зорову пам'ять та допомагає майбутньому архітектору в оволодінні навичками, необхідними для ескізного проектування, та уміння швидко передавати задум на папері. Але на сьогодні, під час вивчення дисципліни «Рисунок», виконання зарисовок архітектури та архітектурного середовища з натури виконується суто у період вивчення тем, пов'язаних з архітектурною тематикою, а саме: «Панорама міста», «Одеський дворик», «Екстер'єр пам'ятника архітектури», «Перспектива вулиці». Таким чином задачі, пов'язані з завданнями за основною тематикою, повинні вирішуватись і в короткострокових рисунках:

- вивчення законів та закономірностей лінійної та повітряної перспективи;
- придбання знань і навичок в використанні різноманітних художньо-графічних технік та матеріалів (олівець, акварель, туш, фломастер, м'які матеріали (вугілля, сангіна, сепія та ін.).
- вміння зображувати складні елементи архітектурного середовища (панорами міста, перспектива вулиці, площі, архітектурні ансамблі тощо);
- передавати умови освітлення, виявлення фактури матеріалів.

Досліджуючи проблему удосконалення методики виконання начерків та зарисовок, слід зазначити, що в процесі навчання академічному рисунку необхідна систематична та регулярна практика в зображенні архітектури та архітектурного середовища з натури. А задля більш продуктивного та комплексного вивчення натури та формування практичних навичок можна рекомендувати запровадити у процес навчання виділений окремо альбом для виконання суто архітектурних короточасних начерків, який студент веде протягом навчання, та протягом кожного навчального етапу. Альбомів може бути декілька, різних за форматом та якістю паперу, що дозволить розподілити

начерки та зарисовки: за основною тематикою завдань (які зазначено вище); за використанням образотворчих засобів; за використанням і вивченням графічних матеріалів.

За використанням образотворчих засобів:

Лінійний спосіб (лінійні начерки та зарисовки) – зображення дає можливість передати характер і контур об'єкта за допомогою лінії. Основна властивість таких начерків - виразність і лаконічність. За допомогою лінії можна зосередити увагу на глибині (загасанням і зменшенням активності лінії), конструктивними особливостями архітектурного ансамблю або окремої будівлі.

Спосіб тональної плями (тональні, або плямові начерки та зарисовки) – це зображення силуету, сприйняття архітектурного ансамблю як єдиної маси. Урахування тону об'єкту стосовно просторового середовища.

Комбінований спосіб – зображення архітектури та архітектурного середовища лінією з тональною плямою наповнює зарисовки повітряною перспективою, передає характер освітлення та об'ємність.

За використанням і вивченням графічних матеріалів:

Графічні начерки і замальовки можуть виконуватися олівцем, вугіллям, тушшю, графітом і ручкою, та ін. Основними образотворчими засобами є лінія, штрих, пляма, за допомогою яких можна домогтися передачі цілісності об'єктів.

Для начерків і зарисовок в м'яких техніках використовують сангіну, сепію, пастель, соус і вугілля. Завдяки цим матеріалам можна виконати м'який перехід тональних особливостей архітектури та простору.

Відмінна особливість в тому, що начерки - узагальнююче, просте і короткострокове зображення, а зарисовки виконуються більш деталізовано.

Ретельне та системне виконання таких начерків та зарисовок може перетворитися у цікаву та розвиваючу звичку.

Слід зазначити, що зарисовки студентів на перших етапах, часто не відрізняються графічною майстерністю, але головна їхня цінність - в здатності зобразити ідею, оригінальну форму, фактуру, незвичайну деталь, настрій в спробі передати відчуття простору, а також відмінний спосіб швидко спробувати різні варіанти та як необхідний маневр, використовувати в процесі майбутнього проектування. Адже створення ескізів заощадить час, а виконання на папері - заощадить час подвійно, тому обов'язково сприятиме формуванню високої графічної культури на подальших етапах.

Література:

1. Кузин В.С. Наброски и зарисовки. - М.: 2004 - 232с.

2. Ежов В.И. Эскизная графика архитектора. - К.: Информ. - издат. Центр «Символ-Т», 2003. – 336 с.: ил.